

OBSAH

Poděkování	5
Úvod	11
1. Historie laického prvku v justici	17
1.1 Vývoj v letech 1848–1918	18
1.1.1 Proces s Karlem Havlíčkem Borovským	27
1.1.2 Proces s Leopoldem Hilsnerem	29
1.2 Vývoj v letech 1918–1945	32
1.3 Vývoj v letech 1945–1948	35
1.4 Vývoj v letech 1948–1989	38
1.5 Vývoj v letech 1989–2002	45
1.6 Dílčí shrnutí historického vývoje	46
2. Přisedící v současném českém právním řádu a teoretické problémy	48
2.1 Předpoklady pro funkci přisedícího	51
2.1.1 Státní občanství ČR	52
2.1.2 Plná svéprávnost	53
2.1.3 Bezúhonnost	53
2.1.4 Zkušenosti a morální vlastnosti dávající záruku řádného zastávání funkce	54
2.1.5 Dosažení věku nejméně 30 let	56
2.1.6 Souhlas s ustanovením do funkce a s přidělením k určitému soudu	57
2.1.7 Předpoklad podle tzv. lustračního zákona	58
2.2 Ustanovování přisedících	59
2.2.1 Kandidatura přisedících	59
2.2.2 Počet přisedících u soudu	60
2.2.3 Volba přisedících	62
2.2.4 Funkční období	63
2.2.5 Složení slibu	64
2.2.6 Osvědčení o zvolení	65
2.3 Postavení přisedících	67
2.3.1 Postavení přisedících v soudním senátu	67
2.3.2 Odpovědnost přisedících	70
2.3.3 Inkompatibilita funkcí	72

2.3.4	Práva a povinnosti přisedících	72
2.3.5	Náhrady za vykonávání funkce přisedícího	74
2.4	Zánik funkce přisedícího	76
2.4.1	Obligatorní zánik funkce <i>ex lege</i>	76
2.4.2	Fakultativní zánik funkce odvoláním	79
2.4.3	Vzdání se funkce přisedícího	83
2.5	Dočasné zproštění výkonu funkce přisedícího	84
2.6	Dílčí shrnutí pozitivní úpravy přisedících v ČR	85
3.	Nezávislost a nestrannost přisedících	87
3.1	Způsob ustanovování do funkce	89
3.2	Vzájemná neslučitelnost funkcí	94
3.3	Délka funkčního období	97
3.4	Možnost vyloučení z rozhodování ve věci pro podjatost	99
3.5	Hmotné zabezpečení	102
3.6	Taxativní důvody zániku funkce	105
3.7	Dílčí shrnutí otázek nezávislého a nestranného přisedícího	109
4.	Zákonný přisedící	111
4.1	Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 5. 2009, sp. zn. 21 Cdo 1542/2008	115
4.2	Nález Ústavního soudu ze dne 3. 8. 2016, sp. zn. II. ÚS 2430/15	116
4.3	Nález Ústavního soudu ze dne 6. 9. 2016, sp. zn. II. ÚS 3383/14	120
4.4	Dílčí shrnutí zásady zákonného přisedícího	123
5.	Další teoretické problémy institutu přisedících	124
5.1	Střet demokratické a odborné legitimacy	124
5.2	Míra angažovanosti	130
5.3	Dílčí shrnutí dalších problematických otázek	132
6.	Komparativní část	134
6.1	Rakousko	135
6.1.1	Rakouská ústava	135
6.1.2	Zákon o porotcích a přisedících	135
6.1.3	Ustanovování porotců a přisedících v Rakousku	136
6.1.4	Porotci a přisedící v rakouském trestním řízení	139
6.2	Německo	141
6.2.1	Ústavní zákon o soudech	141

6.2.2 Ustanovování přísedících v Německu	143
6.2.3 Německý zákon o soudcích	145
6.2.4 Němečtí přísedící v pracovněprávních řízeních	147
6.3 Dílčí shrnutí komparativní části	149
Závěr	151
Seznam zkratk	159
Seznam použitých zdrojů	162
Seznam příloh	171
Příloha č. 1 – Přihláška za přísedícího	172
Příloha č. 2 – Slib přísedících	175
Příloha č. 3 – Vzor osvědčení přísedících	176
Příloha č. 4 – Vzor průkazu přísedících	177
Příloha č. 5 – Vzor evidenčního listu přísedících	178
Abstrakt	179
Abstract	181